

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Szent István Campus
Agrár- és Élelmiszergazdasági Intézet
Gazdálkodási és menedzsment alapképzési szak

Az infláció okai, következménye és az árstabilitás elérése

Belső konzulens: Dr. habil Dedák István
egyetemi tanár

Intézet/Tanszék: Közgazdasági és Természeti
Erőforrások tanszék

**Külső
konzulens:** -

Készítette: Lázár Márk János
WEJ3UZ

**Gödöllő
2024**

ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozat alatt átfogóan megértésre került az infláció, megértéséhez szükséges eszközök, okai, következményei. Magyarországon az instabil infláció legkiemelkedőbb oka a külső sokkoknak való kitettség, melyekre az ország érzékeny gazdasága radikális reakciókat produkál.

A releváns elemzés több szempontból történt – egyrészt elméleti áttekintése az inflációnak, kapcsolódó jelenségeknek, mérőeszközeinek és egyéb mutatóinak, majd szemügyre került az inflációt befolyásoló tényezők széleskörű taglalása, mind keresleti, kínálati, kormányzati és külső oldalról. Továbbá bemutatásra kerültek az olyan közgazdaságilag mélyebb koncepciók, mint a potenciális GDP, a természetes munkanélküliségi ráta (NAIRU), s az egyik leghasznosabb inflációs megértést elősegítő makrogazdasági modell típus, a Phillips-görbe, s azon belül bemutatásra került a releváns kutatásban használt Okun-törvénnyel egyszerűsített alap Phillips-görbe, az Inflációs várakozásokkal kibővített Phillips-görbe és az Új-Keynesi Phillips-görbe. Ezután bemutatásra kerültek a legrelevánsabb adatforrások a kutatáshoz, névlegesen a Magyar Nemzeti Bank (MNB) és a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), illetve, hogyan lehet elemezni a statisztikákat.

Belekezdvén az infláció megértéséhez Magyarországon, először is átfogó vizsgálatot végeztem, nem mélyreható, de érdemi mód bemutatni a magyar gazdaságot átfogóan, mint gazdaságpolitikai kitettség az Európai Uniónak, GDP, GNI, költségvetés stb., illetve nagyvonalakban bemutatásra került az elmúlt 20 év külső gazdasági sokkjai. Ezt követően megvizsgálásra került az infláció maga, a fogyasztói árindex (CPI), a kettő együtthatása és a munkanélküliség az országban. Továbbá már a Phillips-görbékkel való kutatás készült.

Az Okun-törvénnyel egyszerűsített alap Phillips-görbe modell sugallja a kapcsolatot az infláció és munkanélküliség között, viszont csak alacsony szinten és nem tudja magyarázni a külső sokkokkal való ingadozásokat. Az Inflációs várakozásokkal kibővített Phillips-görbe, mely nevéhez híven figyelembe veszi az inflációs várakozásokat, s valóságához közelebbi infláció-alakulásokat feltételezett, ugyanakkor messze nem tudja megközelíteni az Új-Keynesi Phillips-görbe előjelzési szintjét, két okból – egy, mert a racionális elvárások folytán a jegybanki inflációs előrejelzéseket veszi alapul; kettő, mert bevezeti a képletbe a külső sokkok hatását. Még figyeli az kibocsátási rést is, az nincs annyira szorosan összefüggésben az infláció alakulásával Magyarországon. A kapott eredmények viszont, bár többnyire optimisták, nagyon

közel állnak a valósághoz, különösen a gazdaságilag stabil periódusokban, ahol a Új-Keynesi Phillips-görbe előrejelzése közelebb áll a valósághoz, mint az MNB előrejelzései. Gazdaságilag turbulens időszakokban, mint 2022Q3-2023Q2, ott a modell már kevésbé pontos, de korrigálva a sokkhatás erősségét erre a periódusra, közelebbi értéket kapunk. Ez azt jelenti, hogy a racionális inflációs várakozás, azaz jegybanki előrejelzésre épített spekuláció abszolút hatással van az inflációra.

Mindazonáltal további kérdés az árstabilitás elérése. Látván az import miatti külső és spekulációk miatti külső és belső sokk hatását arra következtetésre jutottam, hogy az EUR valutára való csere lenne a leghatékonyabb enyhítője az importfüggőségből adódó inflációs nyomásnak. Magyarország helyzete nehéz az Európai Unióhoz való gazdasági kötődés és a külső forrásokra való ráutaltság miatt, s míg a jelenlegi kormány próbál ellenállni, az ország nincs védve az utóbbi idők kártékony Uniók politikai döntéseinek következményeitől, ami ahhoz vezet, hogy a lebegő forint valuta az egyik oka annak, hogy a gazdaság ennyire kitett a külső hatásoknak. Amennyiben az EUR csere megtörténik, úgy a spekulatív gyengeségek nagy része megoldódna.